

اصول و قواعد ناظر بر اقدامات ضابطین

در جلب و بازرسی

(بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۹۲ و موازین

بین المللی)

مؤلفین :

سعید فرامرز یزدی بادی

مالک بهمنی قایم

فرامرزی بابادی، سعید، ۱۳۵۹-	سرشناسه
اصول و قواعد ناظر بر اقدامات ضابطین در جلب و بازرسی (بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۹۳ و موازین بین‌المللی)/مؤلفین سعید فرامرزی بابادی، مالک بهمنی قایدی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: انتشارات علمی فرهنگی شعبانی، ۱۳۹۸.	مشتخصات نشر
۱۳۷ ص.	مشتخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۸۸۵۶-۱۲-۲	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص: ۱۱۵.	پادداشت
ضابطان دادگستری -- ایران -- شرح وظایف	موضوع
Balliffs -- Iran -- Job descriptions	موضوع
دستگیری -- ایران	موضوع
Arrest -- Iran	موضوع
آیین دادرسی جزایی -- ایران	موضوع
Criminal procedure -- Iran	موضوع
بهمنی قایدی، مالک، ۱۳۵۶-	شناسه
۱۳۹۸ ۶ الف ۴ ف/ ۱۶۳۲ KMH	رده بندی
۲۴۷/۵۵۰۱۶	رده بندی
۵۶۱۸۵۷۷	شماره کتابخانه ملی

اصول و قواعد ناظر بر اقدامات ضابطین در جلب و بازرسی (بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۹۳ و موازین بین‌المللی)

مؤلفین: سعید فرامرزی بابادی، مالک بهمنی قایدی

ویراستار ادبی: مسعود یوراعتی

طرح روی جلد: محسن شادابی

ناشر: انتشارات علمی فرهنگی شعبانی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۸

قیمت: ۲۴۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۵۶-۱۲-۲

کلیه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به‌جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
درآمد.....	۵
فصل اول: فرایندها و اصول دادرسی کیفری.....	۷
مبحث اول: فرایند دادرسی کیفری و اقدامات تحقیقی و تعقیبی آن.....	۷
گفتار اول فرایند دادرسی کیفری.....	۷
الف: کشف جرم.....	۹
ب: مرحله تعقیب.....	۱۱
ج: تحقیقات مقدماتی.....	۱۲
د: مرحله دادرسی و اجرای حکم.....	۱۴
گفتار دوم: اقدامات تحقیقی و تعقیبی.....	۱۶
الف: احضار متهم.....	۱۶
ب: جلب متهم.....	۲۰
د: تفتیش، بازرسی و معاینه محل.....	۲۱
ه: ارجاع امر به کارشناس.....	۲۸
و: نیابت قضائی.....	۲۹
مبحث دوم: اصول دادرسی منصفانه.....	۳۲

- گفتار اول: تعریف دادرسی منصفانه (محاكمه عادلانه) ۳۴
- گفتار دوم: معیارها و اصول حاکم بر دادرسی منصفانه ۳۵
- الف: حق دسترسی متهم به وکیل ۳۵
- ب: لزوم آگاهی فوری از موضوع و ادله اتهام ۳۷
- ج: اصل برائت ۳۸
- د: اصل تساوی افراد در برابر قانون ۳۹
- ه: اصل بی طرفی ۴۱
- و: اصل مستند بودن به قانون آراء دادرسی کیفری و تضمین حقوق طرفین دعوی ۴۲
- ز: اصل سرعت و اعلام آراء دادرسی ۴۳
- فصل دوم تکالیف ضابطین دادرسی در جلب و دستگیری ۴۱
- مبحث اول: تعریف جلب و اقسام آن ۴۱
- گفتار اول: مفهوم جلب ۴۱
- گفتار دوم: اقسام جلب از جهت سابقه احضار ۴۴
- الف: جلب مسبوق به سابقه احضار ۴۴
- ب: جلب بدون احضار ۴۶
- ج- لزوم تحصیل اجازه برخی مقامات در جلب و دستگیری ۵۰
- گفتار سوم: اشخاص مشمول مقررات جلب ۵۴
- مبحث دوم: ضوابط قانونی حاکم بر جلب اشخاص ۵۶

گفتار اول: نحوه جلب افراد در جرایم	۵۸
الف: نحوه جلب افراد در جرائم مشهود	۵۸
ب: نحوه جلب افراد در جرائم غیرمشهود	۶۱
گفتار دوم: ملاحظات قانونی ناظر بر جلب متهم	۶۳
گفتار سوم: موارد خاص جلب	۶۵
الف: جلب اشخاص بیمار	۶۵
ب: جلب متهم در خارج از حوزه قضایی	۶۶
ج: جلب شهود طفل، کاه شناسان و اشخاص حقوقی	۶۸
گفتار چهارم: نحوه اقدام مؤثرین	۷۱
الف: اقدامات مأمورین جهت جلب متهمان	۷۳
ب: نکات مهم در انجام احکام جلب	۷۷
فصل سوم تکالیف ضابطین در تفتیش و بازرسی افراد، اشیاء و اماکن	۸۱
مبحث اول: جایگاه بازرسی از منظر اسلام، حقوق بشر و مقررات داخلی	۸۱
گفتار اول: جایگاه بازرسی از منظر اسلام	۸۱
گفتار دوم: بازرسی از منظر اعلامیه جهانی حقوق بشر	۸۳
گفتار سوم: جایگاه بازرسی از منظر مقررات داخلی	۸۵
مبحث دوم: مفهوم و اهداف بازرسی و تبیین مصادیق قانونی آن	۸۷
گفتار اول: مفهوم بازرسی و تفتیش	۸۷

- گفتار دوم: اهداف بازرسی و صاحب حق بازرسی ۸۸
- گفتار سوم تبیین مصادیق قانونی بازرسی و تکالیف ضابطین ۹۱
- الف: بازرسی بدنی ۹۱
- ب: بازرسی از منزل ۹۸
- ج: بازرسی از اشیاء ۱۰۴
- برآه ۱۰۹
- منابع و کتاساس ۱۱۵

درآمد

آیین دادرسی کیفری که چگونگی رسیدگی به پرونده کیفری را از آغاز تا فرجام مورد توجه قرار می‌دهد، دو کارکرد اساسی را توأمان دنبال می‌نماید. ۱- کارکرد ایجابی از طریق حفظ نظم عمومی و حقوق اجتماع ۲- کارکرد سلبی از طریق حفظ حقوق و آزادی‌های افراد؛ که بدون تردید است مشروع و پایدار در گرو تعادل بخشی به این سه مارک می‌باشد. از طرفی دیگر حفظ کرامت و ارزش والای انسانی و احترام به آزادی‌های مشروع و حقوق شهروندی را بنیت اصول و ارزش‌های اسلامی ملازمه تام با اقدامات صحیح و عادلانه کارکنان نیروی انتظامی به عنوان ضابطا نصایی دارد. به موجب ماده ۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری مندرج ۹۲ یکی از تکالیف ضابطان، کشف جرم، حفظ و جمع‌آوری ادله وقوع جرم، شناسایی، یافتن و جلوگیری از فرار و مخفی شدن متهم می‌باشد؛ که مقررات مربوط به آن به صراحت در بخش دوم قانون آیین دادرسی کیفری

پیش‌بینی شده است. اهمیت این وظایف به حدی است که چنانچه مأموران حکومتی از حدود این وظایف تخطی نمایند و مرتکب سوءاستفاده از قدرت شوند حقوق و آزادی‌های افراد جامعه در معرض خطر و تضییع قرار می‌گیرد. خصوصاً در صورت بازداشت خودسرانه افراد و سلب غیرقانونی آزادی اشخاص، خطر سوءاستفاده از قدرت یا اعمال رفتارهای سلیقه‌ای نمود بیشتری پیدا خواهد کرد؛ که در مجموع آثار و عواقب آن بر مشروعیت حاکمیت و اعتماد و اعتبار دستگاه انتظامی تأثیر خواهد گذاشت. مجموعه حاضر با هدف آشنایی هر چه بیشتر ضابطان با نحوه و تکالیف خود و جلوگیری از رفتارهای خلاف حقوق شهروندی یا خودسرانه و النهایه استانداردسازی رفتار کارکنان در حوزه قوانین و مقررات تدوین گردیده است که با دو رهیافت حقوقی و انتظامی به دنبال معرفی کاربرست عملی نحوه جلب و دستگیری و تفتیش و بازرسی برای ضابطان دادگستری می‌باشد.